

Mentální retardace

- trvalé zaostávání vývoje rozumových schopností
- postihuje celou osobnost člověka – duševní, tělesnou, sociální stránku
- odlišný vývoj některých psychických vlastností
- poruchy v adaptačním chování
- příčinou – organické poškození mozku
- MR X demence X pseudooligofrenie

Etiologie

- prenatalní
 - infekce matky během těhotenství, špatná výživa, působení záření a toxických látek, úrazy matky
- perinatální
 - hypoxie plodu, protražovaný porod
- postnatální
 - infekce novorozence, záněty mozku, úrazy, výživa
 - dědičnost, genetické vlivy, rodinné prostředí

Psychopedie

- edukace osob s MR, zkoumání výchovných a vzdělávacích vlivů na tyto osoby
- cíl – dosažení maximálního stupně rozvoje osobnosti s mentálním postižením a jeho integrace do společnosti

Klasifikace mentální retardace

10. revize MKN (WHO) – 1992:

- 69-50 lehká MR
- 49-35 středně těžká MR
- 34-20 těžká MR

- 19 a méně hluboká MR
- jiná MR
- nespecifikovaná MR

Lehká MR

- schopnost užívat řeč účelně v každodenním životě, udržovat konverzaci
- opožděný vývoj řeči
- úplná nezávislost v osobní péči (jídlo, mytí, oblékání, hygiena) X vývoj pomalejší než norma
- potíže při teoretické práci ve škole, manuální práce snadnější
- možnost přidružení autismu, epilepsie, poruch chování, tělesných postižení

Středně těžká MR

- výrazně opožděn rozvoj chápání a užívání řeči, schopnosti sebeobsluhy, zručnosti
- možnost osvojení trivia
- v dospělosti schopnost vykonávat jednoduchou manuální práci při odborném dohledu
- zřídka možný samostatný život
- úroveň rozvoje řeči variabilní (jednoduchá konverzace X nikdy se nerozvine řeč)
- možnost přidružení autismu, tělesných postižení, neurologických onemocnění (hl. epilepsie), psychiatrických onemocnění

Těžká MR

- rozumové schopnosti podstatně sníženy
- většinou značný stupeň poruchy motoriky / jiné přidružené vady
- poznává blízké osoby
- potřeba celoživotní péče
- řeč se nemusí rozvinout

Hluboká MR

- obtížné stanovit přesně IQ
- neschopnost porozumění řeči, zvuky
- nepoznává okolí

- většinou imobilní
- inkontinence
- stereotypní automatické pohyby
- nutná stálá pomoc a dohled
- velmi omezené možnosti výchovy a vzdělávání
- neurologické nebo jiné tělesné nedostatky postihující hybnost, epilepsie, postižení zrak. a sluch. vnímání

Downův syndrom

- trisomie 21. chromosomu
- příčinou nízký / vysoký věk matky
- typické rysy: malá hlava, úzká víčka, výrazná kožní řasa ve vnitřním koutku, malá ústa, jazyk často ven z úst, širší krk, 40% -vrozená srdeční vada, končetiny malé a silné, 50% - 1 rýha přes dlaň, slabý svalový tonus, nižší vzrůst, smyslové vady

Systém výchovy a vzdělávání dětí s MR

- mateřská škola speciální
- základní škola praktická**
 - 9 let → základní vzdělání
- základní škola speciální**
 - přípravný stupeň + rehabilitační vzd. program
 - 10 let → základy vzdělání
- odborné učiliště
- praktická škola
- individuální integrace
- skupinová integrace